

Má vlast v srdci Evropy

Poznej ji a chraň!

Není vám lhostejné, jak naše země vypadá? Chcete se v ní cítit dobře? Chcete, aby památky nechát-raly a aby je nikdo neničil? Není vám lhostejné, jak se v naší zemi cítí naše děti a mladí lidé? Myslíte si, že by bylo dobré, aby i oni dokázali svoje češství proměnit v uvědomělou péči o naše kulturní dě-dictví?

Právě k tomu chce motivovat zejména mladou generaci soutěž „Má vlast v srdci Evropy – poznej ji a chraň.“

Soutěž Má vlast byla vyhlášena již potřetí

Vyhlašuje ji Česká rada dětí a mládeže a Památková komora ve spolupráci se zahraničními partnery. V před-chozích letech se uskutečnily již dva ročníky.

3. ročník soutěže bude probíhat od 1. března do 15. října 2008.

Soutěž je vyhlášována v osmi různých tematických kategoriích od prostého mapování památek, přes jejich propagaci až po reálnou záchranu. Kromě toho je členěna do tří kategorií podle věku autorů prací a mohou se jí zúčastnit jednotlivci i kolektivy.

Pravidla soutěže i přihlášku najdete na webových stránkách soutěže: <http://www.adam.cz/mavlast>.

Jak vypadal 2. ročník soutěže „Má vlast v srdci Evropy – poznej ji a chraň“?

Soutěžních prací se sešlo celkem 27, nejpočetnější zastoupení měla Vyšší odborná škola stavební arch. Jana Letzela v Náchodě, která přihlásila celkem 11 prací svých studentů. Všechny práce měly vysokou kvalitu, byly víceméně rovnoměrně rozděleny do všech kategorií, zastoupení byli i velmi mladí autoři a ko-lektivy i dospělí, takže porota měla těžkou práci.

Vítězové 2. ročníku byli slavnostně oceněni na konci listopadu 2007 v Praze.

V sále bývalé konírny Nostického paláce v Praze, v budově Ministerstva kultury ČR, se 28. 11. 2007 odpo-ledne sešlo téměř padesát účastníků této malé slavnosti – především ocenění vítězové soutěže, jejich peda-

gogové, vedoucí, rodiče a hosté. Ceny předával Ing. Karel Liška z Památkové komory, Českou radu dětí a mládeže reprezentoval předseda Pavel Trantina a ředitelka Kanceláře ČRD Mgr. Michaela Přílepková. Předávání cen moderoval a soutěžícím kladl záluďné otázky Mgr. Jiří Zajíc, jeden z iniciátorů soutěže a člen odborné poroty. Mezi hosty byl i tiskový mluvčí Rakouského velvyslanectví.

Soutěž měla tři své „absolutní vítěze“.

Jako nejmladší účastník byla oceněna třináctiletá Anna Jordánová za vytvoření internetových stránek obce Lelekovice.

Dalším absolutním vítězem se

pro rok 2007 stali skauti ze střediska Velký Týnec na Olomoucku, kteří se již více než 13 let věnují opravám poutního kostela ve Staré Vodě na území bývalého vojenského prostoru Libavá.

Třetí absolutní cena byla udělena Občanskému sdružení Obnova kulturního dědictví údolí Desné za konkrétní opravu kaple Nanebevzetí p. Marie v Pekařově a přilehlého hřbitova.

Jedním z nejzajímavějších projektů je snaha o záchranu kostela sv. Mikuláše a jeho vybavení ve Třtici, který zpracovala Tereza Hejdová. Také projekt Martina Filounka na obnovení kaple v Suché u Nejdku porotu zaujal. Autor totiž od počátečního prozkoumávání troskek přes navázání kontaktů s původními německými obyvateli pohraničí dospěl s jejich podporou a podporou obce až k reálné obnově kaple.

Dospělí účastníci soutěže přihlásili také velmi zajímavé realizace. Jedná se například o model památky UNESCO – židovského ghetta v Třebíči trojice autorů – PhDr. Rudolfa Fišera, Stanislava

va Vršky a Ing. Milana Štastného. Dalším pozoruhodným počinem je výsledek celoživotního sbírání pověstí na Sedčanskú MVDr. Karla Bazala nebo publikace Ing. Milana Bašeho o mincích a medailích s tematikou Karla IV. .

Pro ilustraci širě záběru se další oceněné práce zabývaly např. dokumentací roubeného domu ve Štramberku, mlýna a malé vodní elektrárny ve Šlovicích, projektem naučné cyklostezky Vamberk-Žamberk nebo obnovou zastavení a maleb Křížové cesty v Cetvinách.

Představit všechny vítězné projekty je nad možností těchto stránek. Každá práce by mohla být samostatnou publikací s bohatým obrazovým doprovodem a dokumentací. Pokusili jsme se vybrat alespoň pár zajímavostí.

Další podrobnosti o soutěžních podmínkách, kategoriích, tématech, jakož i nominace všech prací a prezentaci vítězů 2. ročníku soutěže „Má vlast v srdci Evropy – poznej ji a chraň“ najdete na <http://www.adam.cz/mavlast/>

Mlýn a malá vodní elektrárna ve Šlovicích

*Bývalý mlýn a funkční malá vodní elektrárna ve Šlovicích je dílo jedinečné a pozoruhodné. Přesto je nenajdete na mapách ani v turistických průvodcích... Proto bych rád představil tento skanzen počátků „doby elektrické“ u nás...
(David Kozler)*

Stavebně historický průzkum roubené sušárny ve Slavičíně

*Roubená sušárna ovoce ve Slavičíně? Většina obyvatel městečka Slavičín by se až donedávna hodně divila. Jako bych slyšel, jak říkají: „Co je to za odvážné turzení? My přece nemáme sušárnu...“ Tato budova však existuje a patří mezi architektonické unikáty městečka Slavičín. Dříve byl zdejší kraj doslova posetý roubenkami a sušárnami ovoce, jež pak při početných požárech a nájezdech byly zničeny. Stojící stavby jsou proto zapomenuté...
(Mojmír Humpola)*

Není vám lhostejné, jak naše země vypadá? Chcete, aby památky nechátraly a aby je nikdo neničil? Není vám lhostejné, jak se v naší zemi cítí naše děti a mladí lidé?
Myslíte si, že by bylo dobré, aby i oni dokázali svoje češství proměnit v uvědomělou péči o naše kulturní dědictví?
Právě k tomu chce motivovat zejména mladou generaci soutěž „Má vlast v srdci Evropy – poznej ji a chraň“.

3. ročník soutěže bude probíhat od 1. března do 15. října 2008.

Soutěž je vyhlašována v osmi různých tematických kategoriích od prostého mapování památek, přes jejich propagaci až po reálnou záchranu. Kromě toho je členěna do tří kategorií podle věku autorů prací a mohou se jí zúčastnit jednotlivci i kolektivy.

Pravidla soutěže i přihlášku najdete také na webových stránkách soutěže: www.adam.cz/mavlast.

Soutěžní řád

**PAMÁTKOVÁ KOMORA ve spolupráci s ČESKOU RADOU DĚTÍ A MLÁDEŽE,
ASOCIACÍ NNO V ČESKÉ REPUBLICE A DALŠÍMI PARTNERY**

VYHLAŠUJÍ

3. ročník CELOSTÁTNÍ SOUTĚŽE S MEZINÁRODNÍ SPOLUÚČASTÍ

Má vlast v srdci Evropy

Poznej ji a chraň!

*CÍLEM PROJEKTU JE V SOUVISLOSTI S ČLENSTVÍM V EU MOTIVOVAT NAŠE OBČANY,
PŘEDEVŠÍM MLADOU GENERACI, K VĚTŠÍ PĚČI O NAŠE KULTURNÍ DĚDICTVÍ I HISTORICKÉ TRADICE
A POSÍLIT TAK JEJICH NÁRODNÍ HRDOST
PŘI SOUČASNÉM UPEVŇOVÁNÍ MEZINÁRODNÍHO PARTNERSTVÍ ZEJMÉNA S NAŠIMI SOUSEDY*

SOUTĚŽNÍ KATEGORIE – OBSAHOVÁ NÁPLŇ

Pro všechny věkové kategorie ABCK

1.

MONITORING STAVU PAMÁTEK – ZEJMÉNA ZANEDBÁVANÝCH A OPOMÍJENÝCH
seznámení se s místními zapsanými památkami, subjektivní posouzení stavu jejich údržby, navázání kontaktu s jejich majiteli či správci, upozornit je na zjištěné drobné závady s cílem prevence větších škod vytipování objektů technických, historických, lidové architektury vhodných k památkové ochraně a zápisu.

2.

SEZNÁMENÍ SE S PŮVODEM A HISTORIÍ URČITÉ PAMÁTKY NEBO LOKALITY
zpracování podrobného popisu (rešerše) vycházející z písemných pramenů, kronik, dobových tisků, rozhovorů s pamětníky, dobových fotografií a stavební i projektové dokumentace atp.

3.

PŘEVZETÍ PATRONÁTU – KONKRÉTNÍ PÉČE O PAMÁTKU
po kontaktu a souhlasu s jejich majitelem či správcem uzavřít dohodu o pomoci při drobné údržbě a úpravě okolí dobrovolnickou prací i soustavnou preventivní péči např. o malou stavbu – pomníček, kříž u cesty, kapličku, část parku, Boží muka, památné stromy, technické památky atp., údržba opuštěných hrobů či starých hřbitovů (zejména v příhraničních oblastech). Pro kategorie C a CK sem patří i zpracování projektového záměru nebo projektu opravy či rekonstrukce konkrétní památky při plném respektování zákony daných podmínek.

4.

PODPORA NÁVŠTĚVNOSTI PAMĚTIHODNOSTÍ
vytvoření WWW stránek propagujících příslušnou památku, propagačně informačních letáků, vytváření procházkových okruhů, návštěvnických stezek, informačních tabulí naučných stezek, turistického značení atp.

5.

OBNOVA A UDRŽOVÁNÍ HISTORICKÝCH TRADIC
obnova starých lidových tradic, zvyků, jarmarků, poutí a jiných lidových slavností, např. cechovních a hornických slavností, skok přes kůži, masopust, majáles, šibřinky, pašijové hry, dožínky atp.

6.

SPOLUPRÁCE S REGIONÁLNÍMI MUZEI PŘI ZÁCHRANĚ MALÝCH MOVITÝCH PAMÁTEK
záchrana drobných užitkových předmětů, technických památek, starého selského náčiní, nářadí, hraček ap. Uspořádání malých výstavek či expozic s tematickým vlastivědným zaměřením, staré knihy a tiskoviny, pohledy, plakáty, dobové fotografie a pod.

7.

Od 15 let B C K

ZPRACOVÁNÍ VLASTIVĚDNÉ STUDIE

podrobné zmapování místopisné historiografické folklorní atp., situace vymezeného regionu, obce či městské čtvrti nebo článku či publikace k tématu kulturního dědictví.

8.

NAVÁZÁNÍ ZAHRANIČNÍCH PARTNERSTVÍ

Společná výměna a budování nových turistických možností a vzájemného poznávání s našimi parterry v Evropské unii – společná a vzájemná pomoc při péči o památky zejména v oblastech kde v minulosti docházelo k největší devastaci a zničení kulturních hodnot. Navazování pravidelných partnerských vztahů zejména v příhraničních oblastech se Slovenskem, Polskem, Německem a Rakouskem. Obnova tradičních poutí a lidových slavností atp.

ÚČASTNÍCI – VĚKOVÉ KATEGORIE:

JEDNOTLIVCI – věkové kategorie (ABCK)

A Děti do-15 let

B mládež 15-18 let

C dospělí 18-100 let

K KOLEKTIVY – družiny, oddíly, party, spolky, občanská sdružení i další NNO.

Pro objektivní hodnocení jim bude přiřazena věková kategorie podle věkového průměru všech členů kolektivu.

ORGANIZACE: SOUTĚŽ BUDE PROBÍHAT OD 1. BŘEZNA 2008 DO 15. ŘÍJNA 2008.

Hodnocení bude provádět celostátní hodnotící komise po předběžném posouzení regionálních komisí podle přínosu v následujících čtyřech oblastech – 1. společenská, 2. odborná, 3. výchovná a 4. ekonomická.

Další podrobnosti o soutěžních podmínkách, kategoriích, tématech, jakož i nominace všech prací a prezentaci vítězů předchozích ročníků soutěže „Má vlast v srdci Evropy – poznej ji a chraň“ najdete na www.adam.cz/mavlast/

Poděkování za podporu 2. ročníku soutěže Má vlast v srdci Evropy – poznej ji a chraň

Záštitu a finanční podporu poskytli: Jihočeský kraj – Mgr. Jan Zahradník, hejtman Jihočeského kraje a členové Rady Jihočeského kraje Jiří Netík, Ing. Marie Hrdinová, Ing. František Štangel, MUDr. Vladimír Pavelka; Liberecký kraj – Ing. Antonín Schäfer, náměstek hejtmána Libereckého kraje, Moravskoslezský kraj – PhDr. Jaroslava Wenigerová, náměstkyně hejtmána Moravskoslezského kraje a Plzeňský kraj – MUDr. Petr Zimmermann, hejtman Plzeňského kraje.

Mediální podporu měla soutěž od Českého rozhlasu 2 a serveru Adam.

Dárky pro vítěze 2. ročníku soutěže věnovala Poštovní spořitelna, a.s., ředitelka Ing. Vlasta Dolanská.

Záštitu dále přijali: Václav Jehlička, ministr kultury; J.E. Margot Klestil-Löffler, velvyslankyně Rakouské republiky; J.E. Andrej Krawczuk, velvyslanec Polské republiky; J.E. Ladislav Ballek, velvyslanec Slovenské republiky; Ing. Jiří Šulc, hejtman Ústeckého kraje; Ing. Petr Bendl, hejtman Středočeského kraje; RNDr. Miloš Vystrčil, hejtman kraje Vysočina; Ing. Pavel Bradík, hejtman Královhradeckého kraje; Ing. Stanislav Juránek, hejtman Jihomoravského kraje; Marie Málková, radní Pardubického kraje; Bc. Miloslav Macela, radní Pardubického kraje; Ing. Pavel Horák, 1. náměstek hejtmána Olomouckého kraje.

Lelekovicko

Obec Lelekovice má zajímavostí hodně. Proto jsem propagační stránky dělala. Tak například lidé z obce rádi odpočívají. K tomu využívají takzvaná „lelkovadla“, která jsou důležitou součástí obce. A co je to lelkovadlo? No přece slouží k „chytání lelků“...

(Anna Jordanová)

Obnova poutního místa Stará Voda

Bývalá bohatá obec Stará Voda v Oderských vrších byla v 50. letech začleněna do vojenského výcvikového prostoru Libavá a postupně srovnána se zemí. Zbýl jen barokní poutní kostel, který po léta chátral. V roce 1995 zahájili skauti akci „Obnova Staré Vody“.

Každoročně se při úpravě okolí i stavebních pracích vystřídají stovky skautů a skautek – z okolí Olomouce, často z celé republiky a ze zahraničí. Práci i finančně se na obnově podílejí také bývalí obyvatelé Staré Vody, kteří přijíždějí z Německa.

Loňský a předloňský rok byl věnován obnově kaple Královské studánky. Na podzim 2006 se podařilo rozebrat staré zchátralé zdivo a vyzdít je znovu do výše 2,5 metru. Stavbu prováděla stavební firma, skauti pomáhali při pomocných pracích. Do prvního sněhu byla postavena zděná část kaple. Na jaře se pokračovalo rekonstrukcí klenby stropu a věže kaple. O pouti v červenci 2007 se již kaple opět skvěla v původní barokní podobě.

(19. Skautské středisko, Velký Týnec)

Model židovského ghetta v Třebíči

V roce 2003 byl zachovaný soubor domů bývalého židovského ghetta v Třebíči zapsán společně s židovským hřbitovem a bazilikou sv. Prokopa do seznamu světového kulturního dědictví UNESCO. O rok později se zrodila myšlenka na zpracování historicky věrohodného modelu této unikátní památky. Náročná realizace modelu trvala rok a půl. Model v měřítku 1:100 zachycuje stav k roku 1850 a pro návštěvníky je přístupný v Zadní synagoze v Třebíči.

(PhDr. Rudolf Fišer, Stanislav Vrška, Ing. Milan Štátný)

Kostel sv. Mikuláše ve Třtici

Jsem z malé vesničky Třtice, která je moc pěkná a je tam spousta památek, které chátrají, ale i lidé se podílejí na devastaci – a tak jsem si řekla, že to tak nenechám...

(Tereza Hejdová)

Kaple v Suché

Koncem roku 2006 jsem hledal zajímavý památkový objekt v havarijním stavu pro svou školní semestrální práci. Kamarád a student historie Bc. Pavel Andrš si vzpomněl na starší zamítnutý návrh na uvolnění financí pro rekonstrukci jakési neznámé kaple v Suché u Nejdku. Po okamžiku, kdy jsem ji uviděl, jsem se rozhodl nejen ji použít pro svoji školní práci projektu rekonstrukce a stavebně technického průzkumu nemovité památky, ale hlavně se pokusit nabídnout městu Nejdek projekt a reálnou záchranu kaple a navržit tak občanům Suché důležitý střed obce.

(Martin Filounek)

Dodejme, že městská rada souhlasila, a projekt je již hotov...

Obnovení malířské výzdoby kapliček v Rychnově nad Malší Revitalizace Křížové cesty Cetviny

Tyto projekty v pohraniční oblasti se uskutečnily v česko-rakouském projektu Jihočeského kraje. Iniciovala je Střední umělecká škola sv. Anežky České v Českém Krumlově. Studenti pod vedením zkušených pedagogů Michala Vavrečky Bc. a akademické malířky Evy Výborné nejen opravili zchátralé kapličky, ale také znovu vytvořili obrazy v kapličkách i na zastaveních křížové cesty.

Tematická příloha Archy, zpravodaje o výchově a využití volného času dětí a mládeže

Vydává Česká rada dětí a mládeže,

Senovážné náměstí 977/24, 116 47 Praha 1; tel.: 234 621 210, fax: 234 621 541, e-mail: archa@crdm.cz